

Lövith Egon Egy Hajón Az Atlanti-Óceánon

Ez a hajón volt, amikor mentünk ki Mexikóba, 1926-ban. A hajókorlátnál állok, sátorvászon volt kifeszítve, hogy ne fújjon be a szél, és ne verjen be az eső a fedélzetre. Már ősz volt, emlékszem, elég viharos volt a tenger, hideg szél fújt. Látszik, hogy úgy örvendtem a napnak, és idetettek a napos részre, hogy sikerüljön a fénykép. A hajón valamelyik amatőr fényképész készítette. A matrózok, amikor őrségben voltak, vagy amikor volt idejük, sokat foglalkoztak velünk, gyerekekkel, akik a hajón voltunk. Tőlük tanultam a narancshéjból figurákat kivágni és egy vicces chaplines rajzot is. Mind ilyeneket tanítottak. Emlékszem, az egyik berakott a kötelek közé, hogy ki sem látszottam. Aztán beszélgetett velem, és mindig kaptam valami finomságot, valami gyümölcsöt. Neki is jó volt, mert így töltötte az időt, én meg beszélgetős gyerek voltam. Kolozsváron már az 1920-as években nyitott nagyapám az apámnak egy órásüzletet a Malom utcában (a mai Baritiu

utcában, a város központjában), de nem hiszem, hogy megvette volna a helyiséget. Az volt felírva, hogy ?Max Lövith reparatii ceasornicãrie si bijuterie? [óra- és ékszerjavítás]. 1922-ben itt, Romániában, főleg a diákság körében, már meghonosodott a fasiszta mozgalom, és tüntetések is voltak. 1923-ban egy szörnyű dolog történt. A diákok tüntettek, felvonultak. Megpillantották apám cégtábláján a zsidó nevet (és nyilván volt egy kis kirakata is), és széttörték az egész kirakatot, behatoltak és mindent szétromboltak, kifosztottak. Apámat is olyan mértékben bántalmazták, hogy kórházba került. Apám felépülése után elhatározta, hogy többé nem marad itthon, elmegy ebből az országból. A maradék pénzzel elintézte az útlevelét, hajójegyet vett magának, és elindult. Sejttem, hogy elképzelése szerint Svájc és Oroszország után nem volt Mexikó egy vonzó hely, gondolom, Amerikába, New Yorkig akart menni. Valószínűleg elfogyott a pénze, azért jutott el csak Mexikóba. Én 1923-ban születtem, miután az apám kiment Mexikóba. Két-három évre rá apámnak sikerült annyi pénzt összeszednie, hogy küldte nekünk a hajójegyet. 1926-ban mentünk ki anyámmal Mexikóba. Már bérelt lakással várt minket, be is rendezte.